

Київський національний університет технології та дизайну

ПІДВИЩЕННЯ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ ПРАЦІВНИКІВ

Професійна орієнтація - це комплексна система, складовими частинами якої є: профінформація; профпоради і профконсультування; профвідбір і профдодбір; початкове працевлаштування; профадаптація різних груп населення.

Всі ці складові елементи системи зорієнтовані на відповідні вікові групи працездатного населення, перш за все - на молодь, і сприяють правильному вибору професії, профілю професійної підготовки, сфери прикладання праці, а також ефективному професійному просуванню. Після закінчення загальноосвітньої школи молодь залучається у суспільне виробництво різними шляхами.

Перший шлях: юнаки та дівчата поступають на підприємства та інші організації і в порядку індивідуально - бригадного учнівства та курсового навчання одержують професію, підвищують свої загальноосвітні знання і професійну кваліфікацію у вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх школах та вечірніх професійно-технічних училищах.

Другий шлях: після закінчення школи молодь одержує виробничу спеціальність у навчальних закладах професійно-технічних училищ, окремих навчальних школах, у яких поряд із загальною середньою освітою забезпечується початкова професійна підготовка [3].

Система підготовки робочих кадрів характеризується поєднанням практичної і теоретичної підготовки, забезпечує опанування високо продуктивних методів праці.

Підготовка кваліфікованих працівників здійснюється у системі професійно-технічної освіти і безпосередньо на виробництві. Система професійно-технічної освіти готує кваліфіковані кадри робочих професій майже для всіх галузей народного

господарства. Термін навчання залежать від галузі, для якої готуються кадри, і ряду інших факторів [2].

Економічна ефективність підготовки кадрів визначається показниками зростання продуктивності праці, поліпшення якості продукції, зниження собівартості, браку тощо. Недоліками цих показників є те, що вони не дають загального уявлення про ефективність підготовки кадрів та не порівнюються із витратами на навчання.

Для визначення економічної ефективності підготовки кадрів слід враховувати комплекс факторів: витрати на навчання і форми підготовки; період до присвоєння вищого розряду при однаковому освітньому рівні, але різних формах підготовки; вплив підвищення кваліфікації на підвищення продуктивності праці, якості продукції, зниження собівартості, зниження браку тощо. Аналіз цих показників дає можливість порівняти витрати на навчання з економічними результатами праці.

Поряд з підготовкою кадрів важливою складовою підвищення рівня трудового потенціалу є перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів.

Необхідність перепідготовки робочих кадрів зумовлена такими обставинами:

- вивільненням працівників у результаті технічного прогресу та реконструкції підприємства;
- відсутністю попиту на професійну структуру працівників, яка склалася у зв'язку з територіальним переміщенням виробництва;
- відповідністю професійного набору робітників потребам виробництва [5].

Між процесом підготовки нових працівників і перепідготовкою тих, що мають стаж роботи на виробництві, є суттєві відмінності. Якщо підготовка передбачає навчання професійно-кваліфікаційним знанням і навичкам, то перепідготовка - розширення і поглиблення професійно-кваліфікаційних навичок і знань, які працівники набули за період підготовки і вдосконалили в процесі трудової діяльності.

Перепідготовка працівників – це процес навчання, завдяки якому у працівників розширюються можливості застосування праці. Вона передбачає професійні зміни.

Перепідготовка здійснюється на спеціальних курсах з відривом або безвідриву від виробництва. Така система має забезпечити відповідність між професійно-

кваліфікаційною структурою робочих кадрів та досягненнями науки і технології, які впроваджуються у виробництво [4].

Особливо важливо в умовах змішаної економіки є підготовка кваліфікованих спеціалістів.

В першу чергу слід розглядати не лише залучення у суспільне виробництво додаткової робочої сили, підвищення її кваліфікації, а й подальшого розширення підготовки спеціалістів, підвищення насиченості кваліфікованими кадрами національного господарства. Збільшення чисельності спеціалістів і систематичне підвищення їх кваліфікації є необхідною умовою зростання виробництва, прискорення технічного прогресу, вирішення основного економічного завдання з реформування економіки та подолання кризових явищ.

Підготовка спеціалістів в Україні здійснюється через систему вищих навчальних закладів. Провідне місце посідають університети, академії та інститути. Спеціалісти з вищою спеціальною освітою готуються у денних, вечірніх і заочних навчальних закладах. Одночасно з підготовкою кваліфікованих спеціалістів вища школа здійснює підготовку високо кваліфікованих бакалаврів, магістрів і науковців [1].

Висновок

Підготовка кваліфікованих працівників здійснюється у системі професійно-технічної освіти і безпосередньо на виробництві.

Економічна ефективність підготовки кадрів визначається показниками зростання продуктивності праці, поліпшення якості продукції, зниження собівартості, браку тощо.

Недоліками цих показників є те, що вони не дають загального уявлення про ефективність підготовки кадрів та не порівнюються із витратами на навчання.

Перепідготовка працівників – це процес навчання, завдяки якому у працівників розширюються можливості застосування праці. Вона передбачає професійні зміни.

Перепідготовка здійснюється на спеціальних курсах з відривом або безвідриву від виробництва. Така система має забезпечити відповідність між професійно-

кваліфікаційною структурою робочих кадрів та досягненнями науки і технології, які впроваджуються у виробництво.

Підготовка спеціалістів в Україні здійснюється через систему вищих навчальних закладів.

Література

1. «Про освіту» Закон України від 13.12.2011 № 2887 – III.
2. Писаренко Т.М., Соціально-економічні питання вищої економічної освіти в Україні [Текст]/ Писаренко Т.М.// матеріали науково-методичної конференції, м. Луцьк 2011 - Випуск 8 – с. 96-98.
3. Дробноход М.І., Україна в контексті проблем якісної освіти [Текст]/ Дробноход М.І.// Академія наук вищої школи України м. Київ – 2012. - №1 – с. 10-12.
4. Тархов, П.В. Економічні проблеми розвитку вищої освіти [Текст] / П.В. Тархов, Т.А. Жукова, Ю.Г. Савченко // Сучасні проблеми вищої освіти України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору : матеріали науково-методичної конференції, м. Суми, 6-7 жовтня 2010 р. / За ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2010. — С. 110-112.
5. Є.В. Маслов. Управління персоналом підприємства. – М.: Инфра-М, 2000 р.,
6. Сенченко І.Т. Підвищення кваліфікації робочих з виробництва. – М.:Педагогика 2002 р. 112стр.